

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI:NO:

.....ORTAOKULU

2023-2024 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK DERSİ

8. SINIFLAR 1. DÖNEM 1. YAZILI SORULARI

.....
.....**CEVAP ANAHTARI**
.....

Sınav süresi **40** dakikadır. Her soru **10** puandır.

İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

I. Balkan Savaşı Öncesinde
Balkanlar

II. Balkan Savaşı Sonrasında
Balkanlar

1. Aşağıdaki soruyu haritadan yararlanarak yanıtlayınız.

Osmanlı İmparatorluğu sınırları içinde bulunan hangi devlet, Birinci Balkan Savaşı sonunda bağımsızlığını kazanmıştır?

Arnavutluk

İTA.8.1.1. Avrupa'daki gelişmelerin yansımaları bağlamında Osmanlı Devleti'nin yirminci yüzyılın başlarındaki siyasi ve sosyal durumunu kavrar.

2. "Şinasi Bey bana koskoca imparatorluğumuzun yok olmak üzere olduğunu, bunun en büyük nedeninin Avrupa'ya ayak uyduramayışımız olduğunu söyledi. Ona göre, her alanda Avrupalı devletler örnek alınmalıymış."

Şinasi Bey, Osmanlı Devleti'nin parçalanıp dağılmasını önlemek için ortaya atılan hangi düşünce akımını savunmaktadır?

Batıcılık

İTA.8.1.2. Mustafa Kemal'in çocukluk ve öğrenim hayatından hareketle onun kişilik özelliklerinin oluşumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

3. Selanik Askeri Rüştiyesinde matematik öğretmeni bir gün: "Aranızda kimler kendine güvenirse kalsın. Onları müzakereci yapacağım." demişti. Ayağa öyle öğrenciler kalktı ki bunları gören Mustafa kendini ortaya atmaya cesaret edemedi. Fakat içlerinden birinin emri altına girecekti. Bu da ağırlığına gitti. Birden kalktı: "Ben daha iyi yaparım." Dedi ve yaptı. O günden sonra sınıfının müzakerecisi o idi.

Alıntıda, Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliği ön plana çıkmıştır?

Liderlik

İTA.8.1.3. Gençlik döneminde Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen önemli kişileri ve olayları kavrar.

4. Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisinde öğrenci iken Tarih Öğretmeni Kolağası Mehmet Tevfik (Bilge) Bey'den çok etkilenmiştir. Ali Fuat (Cebesoy), sınıf arkadaşı olan Mustafa Kemal'in Tarih Öğretmeni Tevfik Bey ile ilgili düşüncelerini şöyle ifade etmektedir:

“... Mustafa Kemal, öğretmeninden daima saygı ile söz etmiştir. Kolağası Mehmet Tevfik Bey değerli ve milliyetçi bir Türk subayıydı. Türk tarihini iyi biliyor ve öğrencilerine tarih zevkini veriyordu. Mustafa Kemal, Türk tarihini bütün genişliği ve derinliği ile kavramış olan hocasından daima saygı ile söz etmiştir. ‘Mehmet Tevfik Bey’e minnet borcum vardır, bana yeni bir ufuk açtı.’ demiştir.” (A. Fuat Cebesoy, Sınıf Arkadaşım Atatürk, ss. 17-18) (Düzenlenmiştir.)

Mustafa Kemal, öğretmenin neden kendisine yeni bir ufuk açtığını düşünmüş olabilir?

Millî tarih bilinci kazandırdığı için

İTA.8.1.4. Mustafa Kemal'in askerlik hayatı ile ilgili olayları ve olguları onun kişilik özellikleri ile ilişkilendirir.

5. 1870 yılında siyasi birliğini tamamlayan ve sanayisi hızla gelişen İtalya, sömürgeciliğe yöneldi. Coğrafi konum olarak kendisine yakın ve zayıflamış Osmanlı Devleti'nin toprağı olan Trablusgarp'a göz dikti. Büyük devletlerden buranın işgali konusunda onay alan İtalya, 1911 yılı Eylül ayı sonunda Trablusgarp'ı işgal etti. Osmanlı Devleti bu işgale doğrudan müdahale edemedi. Mısır, İngiliz işgali altında olduğu için karadan, donanmanın yetersizliğinden dolayı da denizden Trablusgarp'a yardım gönderilemedi. Aralarında Mustafa Kemal'in de bulunduğu genç subaylar, gönüllü olarak bölgeye gittiler. Burada halkı örgütleyerek İtalyanlara karşı büyük bir direniş başlattılar.

Metinden Mustafa Kemal'in hangi kişilik özelliklerine ulaşılır?

Vatanseverlik (4 puan) Liderlik (3 puan) Örgütleyici olmak (3 puan)

İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.

6. (1) Avrupa'da 19. yüzyılda yaşanan önemli gelişmeler ve sanayileşmenin hız kazanması Avrupa'yı dünyanın sermaye, sanayi ve üretim merkezi haline getirdi. (2) Fransız İhtilali'nin etkisiyle bu kıtadaki kuvvetler dengesi büyük ölçüde değişti. Yeni “ulus devletler” ortaya çıktı. (3) Ayrıca bu dönemde 1870 ve 1871'de iki devlet siyasi birliklerini tamamlayarak sömürgeciliğe yöneldi. Böylece Avrupa'da kuvvetler dengesini etkileyecek iki önemli güç ortaya çıktı.

1 numaralı cümle hangi olayın sonucunu ifade etmektedir?

Sanayi İnkılabı (3 puan)

2 numaralı cümlede Fransız İhtilali'nin hangi etkisi vurgulanmıştır?

Milliyetçilik akımı (3 puan)

3 numaralı cümlede geçen devletlerin adları nedir?

Almanya (2 puan), İtalya (2 puan)

İTA.8.2.1. Birinci Dünya Savaşı'nın sebeplerini ve savaşın başlamasına yol açan gelişmeleri kavrar.

7. Birinci Dünya Savaşı'nın özel nedenlerinden biri Almanya'ya kaptırılan Alsas – Loren adlı bölgenin geri alınmak istenmesiydi. Bu bölge zengin kömür ve demir rezervleri ile doluydu.

Almanya'dan bu bölgeyi almak isteyen ülke hangisidir?

Fransa

İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

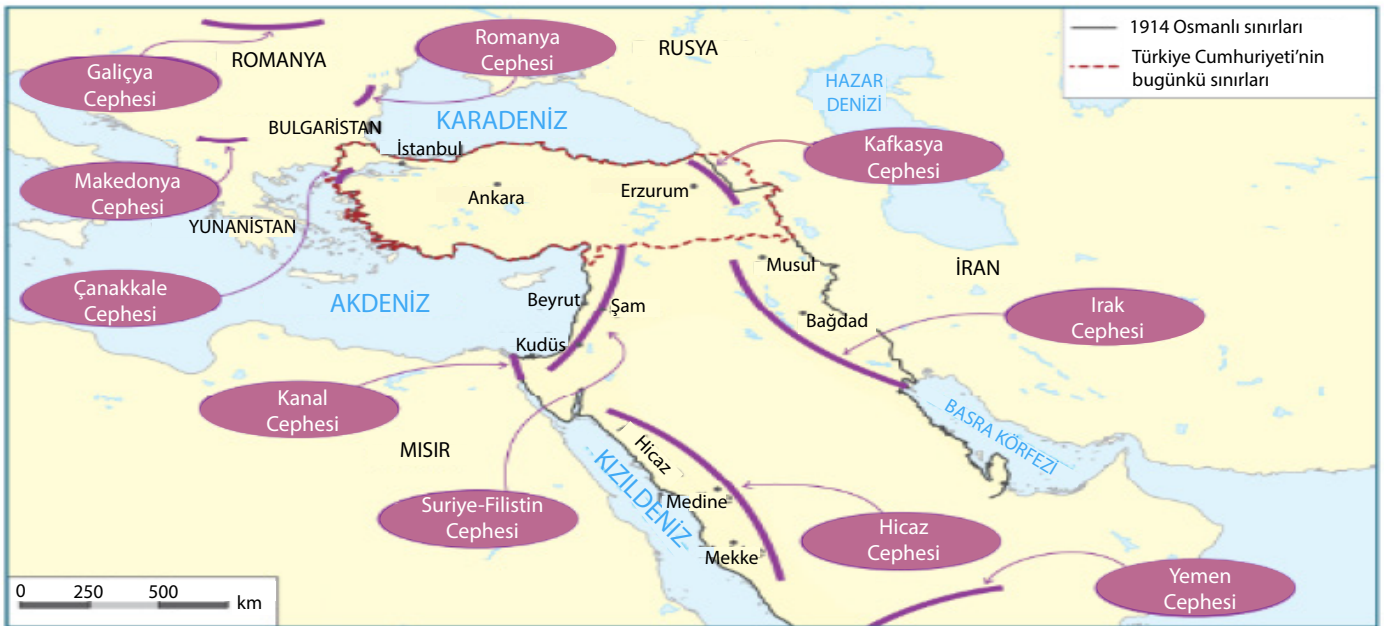
8. "Adım Flavio. Askerim. Ülkem Birinci Dünya Savaşı'nın başlarında İttifak grubunda idi. Daha sonra bize Anadolu'nun batısında ve güneyinde bulunan bazı topraklar vaat edilince ülkem taraf değiştirerek İtilaf grubuna geçti."

Flavio hangi ülkenin vatandaşıdır?

İtalya

İTA.8.2.2. Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin durumu hakkında çıkarımlarda bulunur.

9. Aşağıdaki soruları haritadan yararlanarak yanıtlayınız.

Almanya'nın, İngiltere'nin sömürgeleriyle bağlantısını kesmek, Osmanlı Devleti'nin Mısır'ı geri almak amaçlarıyla açtıkları cephe hangisidir?

Kanal (4 puan)

Osmanlı Devleti'nin müttefiklerine yardım amacıyla açtığı cepheler hangileridir?

Makedonya (2 puan), Galiçya (2 puan), Romanya (2 puan)

İTA.8.2.3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ve uygulanması karşısında Osmanlı yönetiminin, Mustafa Kemal'in ve halkın tutumunu analiz eder.

10. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesinde, "İtilaf Devletleri güvenliklerini tehdit edecek bir durumun ortaya çıkması halinde herhangi bir stratejik noktayı işgal etme hakkına sahip olacak." ifadesi yer almaktadır.

Bu maddenin ortaya çıkardığı en önemli sonuç nedir?

Anadolu'nun büyük bir bölümü bu maddeye dayanılarak işgal edilmiştir.